

LÆRERVEJLEDNING TAL I BUTIKKEN 2. OG 3. KLASSE

Formål

At eleverne træner regning med naturlige tal og lærer om, hvordan man bruger matematik til at sælge varer og tjene penge.

At eleverne oplever, hvordan man driver en butik og ser forskellige typer jobs, man kan have indenfor branchen.

Fag

Matematik

Indhold

I forløbet lærer eleverne om begreber, der relaterer sig til en butik (fx salgspris, tilbud, svind, rabat, mersalg) og laver regnestykker, hvor ordene kommer i spil.

De tegner deres egen butik og snakker om, hvordan den skal indrettes og hvorfor.

Forløbet indeholder desuden spillet Butiksspillet, som på en sjov måde viser eleverne, hvordan man tjener penge i en butik.

Tidsforbrug

Ca. 9 lektioner

Materialer

Materialet indeholder seks elevark samt Butiksspillet.

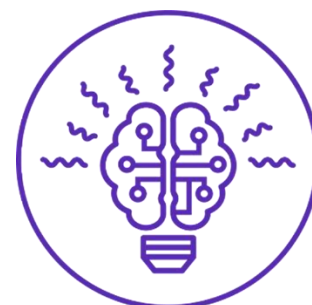
Besøg

Klassen skal besøge en butik, hvor de bliver klogere på, hvordan matematik spiller en rolle, når man arbejder i en butik.

INDHOLD

Kort om forløbet.....	2
Undervisningsmaterialets opbygning.....	2
Forslag til lektionsplan	3
Oversigt over alle elevark.....	4
Virksomhedsbesøg	5
Fælles Mål.....	6
Arbejds miljø, overenskomster, forsikringer og lignende.....	7
Åben Virksomhed.....	7

Materialet er udviklet af
Thomas Maaløv, matematiklærer og -vejleder, og Torben Blankholm, pensioneret matematiklærer, og DA Åben Virksomhed
Materialet er revideret i 2023 af DA Åben Virksomhed

Kort om forløbet

I dette forløb lærer eleverne begreber som rabat, svind og mersalg at kende, og gennem små øvelser, regneopgaver og et sjovt spil bliver eleverne klogere på, hvordan man kan tjene penge i en butik.

De får også lov til at lave deres egen 'butik' i et rollespil, der træner dem i at holde regnskab og lægge til og fra.

Som en vigtig del af forløbet besøger eleverne en butik, hvor de bliver vist rundt i butikken og får en fornemmelse af, hvordan man driver en butik, og af, hvordan ordene fra matematiktimen bliver brugt. De møder også medarbejdere i butikken, der fortæller dem om, hvad deres job består i.

Inden du går i gang med forløbet, er det en god idé at ringe til butikken, I vil besøge, og få fastlagt en dato for besøget. Når besøget nærmer sig, kan I tales ved og forventningsafstemme besøgets indhold. Læs mere under afsnittet Virksomhedsbesøg.

Undervisningsmaterialets opbygning

Forløbet har syv elevark med opgaver og øvelser, du frit kan udvælge og plukke fra, så det passer til dig og din undervisning. Det er dog en forudsætning, at eleverne har forståelse af begreber, der anvendes inden for butiksverdenen.

Bagerst kan du se, hvilke Fælles Mål materialet bidrager til at opfylde.

Forslag til lektionsplan

Her er indsat et forslag til, hvordan forløbet kan gennemføres med de udarbejdede elevark.

Forløb	Elevark	Lektioner
Før virksomhedsbesøg	<ul style="list-style-type: none"> • Tegn en butik (elevark 1) • Ord i butikken (elevark 2) • Træk fra og udregn fortjeneste (elevark 3) • Spørgsmål til butikken (elevark 4) 	Ca. 5 lektioner
Besøg på virksomhed	Se forslag til rammen under afsnittet Virksomhedsbesøg.	Ca. 1 time og 30 min
Efter virksomhedsbesøg	<ul style="list-style-type: none"> • Lav en collage (elevark 5) • Lav jeres egen butik (elevark 6) • Butiksspillet (elevark 7) 	Ca. 4 lektioner

På næste side finder du en gennemgang af alle elevarkene.

Oversigt over alle elevark

Elevark 1: Tegn en butik
Eleverne skal tegne (og eventuelt skrive en lille historie om) deres egen butik, som sælger det samme som den, de skal besøge.
Elevark 2: Ord i butikken
Præsenter eleverne for nogle af de begreber, man bruger i en butik: salgspris, fortjeneste, svind og tilbud/rabat. Eleverne skriver definitionerne ned på elevarket.
Elevark 3: Træk fra og udregn fortjenesten
Eleverne udregner butikkens fortjeneste ud fra en købspris og en salgspris, som er opgivet på elevarket. Tal med dem om, hvorfor salgspris og købspris er forskellige.
Elevark 4: Spørgsmål til butikken
Eleverne forbereder butiksbesøget ved at skrive spørgsmål ned om de ord, de har lært (fx ”Har butikken varer på tilbud?” eller ”Hvor prøver butikken at lave mersalg?”)
Medbring arket på besøget, hvor eleverne som faglig aktivitet går rundt i butikken og tager billeder og noterer svarene på deres spørgsmål.
Elevark 5: Lav en collage
Efter butiksbesøget skal eleverne i grupper lave en collage på elevarket om et eller to af de begreber, de fandt eksempler på i butikken. De skal bruge billeder og notater fra besøget.
Husk at printe de billeder, eleverne har taget og at medbringe sakse og lim.
Elevark 6: Lav jeres egen butik
Eleverne bruger den viden, de har fået om priser og salg til at klippe-klistre deres egen butik.
Eleverne finder varer, de vil sælge i deres butik – enten ved at tegne varerne, finde billeder på nettet eller i en tilbudsavis, som de har med hjemmefra. De udfylder elevarket med deres varer og skriver priser ned. Derefter klipper de dem ud og skiftes til at være kunde og medarbejder i hinandens butikker.
Elevark 7: Butiksspillet
Formålet med spillet er at aktivere elevernes brug af de begreber, som de har lært under forløbet. Yderligere træner de simpel regnestykker med plus og minus.
Del eleverne ind i grupper eller makkerpar. Eleverne skal starte med at klippe kortene med spørgsmålene ud og lægge dem i en bunke.
Hver gruppe klipper ét sæt kort ud. Spillets regler står i Elevark 7. Som spillebrikker kan I f.eks. bruge centicubes.

Virksomhedsbesøg

Som en del af forløbet skal klassen på besøg hos en butik, hvor de bl.a. lærer, hvordan man driver en butik og sælger varer.

Før besøget: Forventningsafstemning

Det er vigtigt, at du før besøget har forventningsafstemt med butikrepræsentanten, hvad der skal ske på besøget, og at du har fortalt vedkommende, hvad eleverne har arbejdet med forud for besøget. Det skaber de bedste forudsætninger for et godt besøg, hvor repræsentanten kan tale direkte ind i de ting, eleverne allerede har arbejdet med.

Under besøget: Program og tidsplan

Et besøg varer omkring 1,5 time. Det konkrete program aftaler du sammen med butikrepræsentanten – men herunder kan du se et forslag til indhold.

Butikken som arbejdsplads	Eleverne bliver klogere på butikken og på, hvor mange forskellige jobtyper der findes i butiksverdenen.
Rundvisning	Eleverne får en rundvisning i butikken. Snak med butikrepræsentanten om, hvilke ord eleverne har lært forud for besøget, så han/hun kan udpege og fortælle om dem.
Aktivitet	Eleverne bliver sendt ud i butikken for at tage billeder af fx salgspriser, tilbud/kampagner, mersalg, konkurrencer osv.

Efter besøget:

Som opfølgning på besøget laver eleverne en collage med de billeder, de tog i butikken (se elevark 5). Herefter afsluttes forløbet med, at eleverne laver deres egen butik og spiller Butiksspillet.

Fælles Mål

Undervisningsforløbet bidrager til følgende mål i **matematik** efter 2. klassetrin:

Kompetenceområder og kompetencemål	Færdigheds-/vidensområder og mål
Matematiske kompetencer Eleven kan handle hensigtsmæssigt i situationer med matematik.	Ræsonnement og tankegang
Tal og algebra Eleven kan udvikle metoder til beregninger med naturlige tal.	Regnestrategier

Uddannelse og job i indskolingen

Undervisningsforløbet bidrager til følgende mål i Uddannelse og job i indskolingen:

Kompetenceområder og -mål	Færdigheds-/vidensområder og mål	
Fra uddannelse til job Eleven kan beskrive forskellige uddannelser og job.	Fra uddannelse til job	
	Eleven kan beskrive uddannelsesveje for kendte jobs.	Eleven har viden om korte og lange uddannelser og jobtyper, som uddannelserne kan føre til.
	Information	
	Eleven kan indsamle enkle informationer om uddannelser og job i eget nærmiljø.	Eleven har viden om informationskilder om uddannelse og job.
Arbejdsliv Eleven kan beskrive forskellige typer arbejde og arbejdsformer.	Arbejdsmarked	
	Eleven kan beskrive arbejdsmarkedsforhold fra eget nærmiljø.	Eleven har viden om roller og funktioner på arbejdsmarkedet.

Arbejds miljø, overenskomster, forsikringer og lignende

- Når undervisningen flyttes ud på en virksomhed, gælder der de samme regler for eleverne, som når de er på skolen – og det er skolen og lærerne, der har ansvaret for eleverne, når de er på virksomheden. Virksomhedsrepræsentanten hjælper læreren med at sikre, at eleverne kender reglerne på virksomheden, og at virksomhedsbesøget foregår sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.
- At skolen har ansvaret i forbindelse med et virksomhedsbesøg, betyder i praksis, at det er læreren, der har ansvaret for eleverne og pligt til at føre tilsyn med eleverne, når de opholder sig på virksomheden. Hvis der indgår praktiske øvelser i forbindelse med virksomhedsbesøget, sørger læreren i samarbejde med virksomhedsrepræsentanten for, at eleverne får tilstrækkelig oplæring og instruktion i at udføre de praktiske øvelser sikkert og forsvarligt.
- Bemærk, at skolen og læreren har en skærpet tilsynsforpligtelse, når undervisningen foregår i lokaler og på steder, som rummer særlige risikomomenter, eller hvis der er givet særlige sikkerhedsforskrifter eller lignende.
- Læs vejledningen her: [Åben Skole - Virksomhedsbesøget](#).

Åben Virksomhed

I Åben Virksomhed udvikler vi i samarbejde med dygtige lærere gratis undervisningsmateriale til alle klassetrin – fra 1. klasse og helt op til 3. g – i alle de naturvidenskabelige og tekniske fag.

Alle forløb indeholder et besøg af eller på en lokal virksomhed, så eleverne ser, hvordan det, de lærer i klasseværelset, hver dag bliver brugt i praksis ude i erhvervslivet – til at skabe produkter og løsninger, der gavner det danske samfund og forbedrer menneskers liv.

Målet er at bidrage til at gøre de naturfaglige og tekniske fag levende og meningsfulde for flere elever – og dermed måske øge deres interesse for at arbejde med dem i fremtiden.

Har du spørgsmål eller kommentarer til materialet, så skriv endelig til os på kontakt@aabenvirksomhed.dk